

POZNÁMKY K XI. KAPITOLE REGULE

Jedenásta kapitola Regule hovorí **o vzťahu k ženám** všeobecne (→ Reg 11,1) i zasväteným (→ Reg 11,2) **a rieši otázku kmotrovstva**, ktoré je vlastne formou príbuzenstva (→ Reg 11,3).

Regula prikazuje nemať **podozrivé vzťahy alebo schôdzky so ženami** (→ Reg 11,1) ... ne habeant **suspecta** (→ odvodené od suspicio – vzhliadať k niekomu s obdivom – konať podozrivo) **consortia** (→ odvodené od consors – mať spoločný diel, zdieľať niečo spoločne) **vel consilia** (→ odvodené od con- sediom – posedenie ... za účelom vzájomnej porady) ...

Zo psychologického hľadiska žena často, skôr podvedome, ak je v ťažkostiach potrebuje silu ktorá ju pritúli alebo naopak poskytne materské srdce, komu chýba (→ Gn 2,22-23; 3,16) ... a to je nebezpečné, a zo strany muža (brata) neprezieravé ak to ignoruje, zanedbáva alebo zľahčuje. Zo strany brata je dôležitá opatrnosť (→ jedna z kardinálnych čností) ... opačnou chybou by bol strach a určitý antifeminizmus dokonca aj hriechom.

Pre mnícha, chráneného klauzúrou boli takéto vzťahy so ženami skôr vzdialenou príležitosťou; inak to bolo s putujúcim bratstvom alebo bratmi s ľuďmi v bežnom živote užšie spätými. Nepotvrdená Regula (→ NReg 12) detailizuje, ba dokonca prípad smilstva postihuje sankciou vylúčenia z Rádu (→ NReg 13). Potvrdená Regula sa v predmetnej veci obmedzuje na nevyhnutné minimum a o sankciách nič nehovorí. Pre bratov, ktorí sú v užšom kontakte s ľuďmi v bežných životných situáciách je aktuálna predovšetkým **klauzúra srdca ...** v nej, a vďaka nej, žije a rozvíja sa vedomie, že patríme Pánovi (→ Rim 14,8) ... bez nej klauzúra architektonická málo alebo nič neosoží (→ Can. 666 CIC) ...

Svätý František hlboko cítil duchovné puto, ktoré ho spájalo so svätou Klárou a jej sestrami v kláštore svätého Damiána (→ TestKl 27-29) ... z Božieho vnuknutia sa stali dcérami a služobnicami najvyššieho zvrchovaného Kráľa, nebeského Otca a zaslúbili sa Duchu Svätému (SpZiv 1) a **prejavoval zdržanlivosť a úctu tajomstvu zasvätenej ženy, v ktorej vnímal Kristovu nevestu** (→ 2Cel 114). Chcel aby bratia (sestrám) slúžili z lásky ku Kristovi, ktorému aj ony slúžia a aby boli popri tom ostražití ako vtáci pred osídлом (→ 2Cel 207) ... nechcem, aby sa kto (z bratov) ponúkal navštevovať (sestry); k ich službe majú byť určení tí, ktorí to prijímajú ako bremeno, muži duchovní, osvedčení dlhými rokmi dôstojným životom (→ 2Cel 205) ... preto prísne pokarhal tých, ktorí sa v tom previnili (→ 2Cel 206).

Cirkev na III. lateránskom koncile (1179) zakázala duchovným bezdôvodne navštevovať kláštory mníšok, stanovujúc trest za porušenie zákazu ... Regula podmieňuje návštevu ženského kláštora dovoľením Apoštolskej Stolice (→ Reg 11,2) ... pápež Gregor IX. (1230) vysvetľuje, že zákaz, vyslovený v Regule sa vzťahuje na všetky kláštory rehoľníč a že výrazom „kláštor“ treba rozumieť uzavretú časť domu (→ klauzúrna časť) ... do častí, kam môžu vstupovať aj svetské osoby, môžu vstupovať i bratia z dôvodov kázania alebo prosenia o almužnu, avšak len takí ktorým to bolo dovoľené príslušnými predstavenými so zreteľom na ich (osobnú) zrelosť ... do kláštorov klauzurovaných (→ kontemplatívnych → reclusae) však nie je dovoľené nikomu, iba so zvláštnym dovoľením Svätého Stolca (→ Quo elongati 11) ...

... v súčasnosti sú tieto predpisy určené všeobecným cirkevným právom (→ Can. 628 §1; 667 CIC) ... partikulárnym právom OSC a OFM ... popri pozornej starostlivosti a poskytovaní pomoci (→ GK 56 §1) má byť zabezpečená autonómia ich života, predovšetkým ich vedenia (→ GK 56 §2) a vykonávať takú právomoc, aká je určená vo vlastnom práve rehoľníčok (→ GK 57 §§1,2) ...

Zákaz kmotrovstva nesúvisí len s možným (alebo aj skutočným) pohoršením medzi bratmi alebo o bratoch (→ Reg 11,3) v zmysle mravnej čistoty, ale aj v zmysle viac-menej nevyhnutel'ného zainteresovania sa do časných a materiálnych rodinných záležitostí.

Krstné rodičovstvo (patrinitas) alebo účasť na ňom (compatrinitas → Reg 11,3) bývalo a je (→ Can. 774 §1 CIC) späté s povinnosťou pomoci pri výchove pokrsteného (v prípade osirenia aj prevzatia celej zodpovednosti za výchovu) ... navštevovať spríbuznenú rodinu a vymieňať si prejavy citovej náklonnosti ...

Takáto väzba brata na (určitú) rodinu je v rozpore s evanjeliovou požiadavkou **opustiť všetko pre nasledovanie Krista** (→ Lk 14,33; Mt 6,24) ...

Menší bratia nemajú len nepohoršovať (svojou rečou a správaním sa, prípadne väzbou na svetské osoby) ale aj vyháňať sa každej reči, každému konaniu či osobnému postoju i každým osobným väzbám, ktoré by mohli vzbudiť v očiach obyčajných ľudí podozrenie alebo znepokojenie (→ Can. 672 resp. 277 §2 CIC) ... **majú byť čistými čiže priehľadnými** (→ vitreus ... ako sklo) ... čo znamená: jasnými v úmysloch a zámeroch, postojoch a vzťahoch, slovách i skutkoch.

Opakom je nečistota, ktorá prebúdza podozrenie a znepokojenie; podlamuje dôveryhodnosť (ktorá sa ťažko znovu nadobúda), ochladzuje lásku k Bohu ako aj skutočnú apoštolskú horlivosť.

Skúsenosť ukazuje, že v styku s osobami svetskými nadobúda skôr rehoľník ducha svetského ako svetský človek ducha rehoľného (→ Minařík K.: Výklad řehole ... Praha, 1914)